

Kokous 26 (6.5.2021)

Aika: 6.5.2021 klo 13.02–15.05

Paikka: Microsoft Teams -etäkokoustila

Osallistujat: Ilkka Haataja (Taideyliopiston kirjasto, Sibelius-Akatemia), Ilona Heinonen (Tampereen kaupunginkirjasto), Jaska Järvilehto, puheenjohtaja (Helsingin Konservatorion kirjasto), Anna Kanerva Lamppu (Metropolia Ammattikorkeakoulun kirjasto), Tapani Moisio, sihteeri (Kansalliskirjasto), Johanna Parviainen (Kirjastopalvelu), Anu Sormunen (Jyväskylän kaupunginkirjasto), Tommi Viitamies (Helsingin kaupunginkirjasto)

Kutsutut asiantuntijat: Mirja Anttila (Kansalliskirjasto) kohdassa 1.1., Jarmo Saarikko (Kansalliskirjasto) kohdassa 1.

Muistio

1. Sanastoasiat

1.1. Musiikkiaiheisten YSO- ja SLM-käsite-ehdotusten käsittelyprosessi

Mirja Anttila YSON ja SLM:n ylläpidosta saapui keskustelemaan Muusan roolista käsitteiden käsittely- ja ylläpitoprosessissa. Mitä Muusalta toivotaan? Onko esimerkiksi syytä painottaa ehdotusten nopeaa käsittelyä vai huolellista määritelmien laadintaa?

- Olisi hyvä tehdä selväksi, milloin käsite-ehdotuksen käsittely on Muusan osalta valmis, jotta se ei siirry YSO- ja SLM-kokouksesta toiseen yhä uudelleen. Toiveena on, että asian valmistelu olisi mahdollisimman valmis ennen siirtymistään YSO- tai SLM-kokoukselle.
- Käsitteiden määritelmät eivät ole pakollisia. Niitä ja käyttöhuomautuksia kannattaa laatia tarvittaessa eli esimerkiksi jos käsitteet ovat monitulkintaisia tai suhteellisen uusia. Yleensä kannattaa painottaa konkreettista sisällönkuvailua helpottavia huomautuksia ja määritelmiä, joista ilmenee esimerkiksi suhde likeisiin käsitteisiin.

1.2. Musikaalin määritelmä

Sanastokokouksessa 22.4.2021 sovittiin, että seuraavassa varsinaisessa kokouksessa käsitellään Jaskan laatima määritelmäehdotus käsitteelle *musikaalit* (ks. [YSE-ehdotus](#)).

- Ehdotus käsiteltiin loppuun Muusan osalta.

1.3. SLM-hierarkiat

Käsiteltiin SLM-sanaston hierarkisointiin liittyvät YSE-ehdotukset [taidemusiikki](#) ja [tanssimusiikki](#).

1.4. SEKO-termien ruotsinnos

Jarmo on kääntänyt SEKO-termejä, ja valmiina on noin kolmannes sanastosta. Miten työtä toivotaan edistettävän jatkossa?

Esiin on noussut myös kysymys ohjaustermien kielen merkitsemisestä. Jos merkitään "oikealla" kielellä, niin sanaston Finto-käyttöliittymästä tulee sekava, kun kielivalikosta tulee tosi pitkä. Nyt on kaikki ohjaustermit merkitty suomenkielisiksi, mikä on hieman harhaanjohtavaa. Yksi ratkaisuehdotus olisi merkitä kaikki muunkieliset kielikoodille "en" eli englanninkieliseksi, minkä voisi kertoa sanaston etusivulla vaikka sanomalla: "muunkieliset termit löytyvät yhdessä englannikielisten termien kanssa" tms.

SEKOssa on myös linkkejä Library of Congressin sanastoon. Pitäisikö sanasto linkittää myös esim. Wikidataan, jolloin sieltä näkisi tarvittaessa noita muunkielisiä termejä, soittimen kuvia yms.? Muitakin sanastoja tietysti olisi, mutta niihin on yleensä linkit Wikidatassa. SEKO on arvokas monikielinen sanasto, jollaisia ei taida löytyä montaa maailmasta, siksi sen monikielisyys ja linkitys olisi hyvästä.

- Halukkaat muusalaiset voivat osallistua termien ruotsinnokseen. Jarmo kokeilee Wikibasen perustamista mahdolliseksi työalustaksi käännöstyölle.

2. Ajankohtaista

2.1. Muusan puheenjohtajuus

Jaska siirtyy kesäkuun alussa uusiin tehtäviin Yleisradioon eikä jatkossa työskentele musiikin kirjastoluetteloinnin parissa. Muusa tarvitsee uuden puheenjohtajan viimeistään kuluva toimikauden jälkeen.

Keskusteltiin siitä vaihtoehdosta, että puheenjohtaja vaihdetaan kesken toimikauden.

- Päädyttiin siihen, että Jaska jatkaa puheenjohtajana toimikauden 2020–2021 loppuun asti.

2.2. Kuvailuryhmien työpajan 13.4.2021 anti

Keskusteltiin työpajassa esillä olleista aiheista ja mahdollisista jatkotoimenpiteistä.

- Erityisesti keskustelua herätti mahdollisen yhteisen MARC 21 -sovellusohjeen perustaminen Kumean kanssa. Ajatus on lähtökohtaisesti kannatettava, kunhan ohjeen käytettävyys on yhtä hyvä tai parempi kuin nykyisessä erillisessä musiikinkuvailun sovellusohjeessa. Tämä edellyttää, että musiikkiaineiston kuvailua koskevat ohjeet ovat selvästi eroteltavissa muiden aineistotyyppien ohjeista.

2.3. Kommentit paikan kuvailun RDA-linjauksiin

Kuvailun asiantuntijaryhmiltä on pyydetty kommentteja [paikan kuvailun linjauksiin](#) uudessa RDA Toolkitissä.

- Muusalaiset perehtyvät linjauksiin, ja mahdolliset kommentit kootaan kokouksessa 27.5.2021.

3. Kuvailukysymykset

3.1. Johann Christian Bachin teosluettelonumerointi

Bach, Johann Christian (1735-1782)

Tästä ei ole omaa YMN-luetteloa, eikä myöskään "Yhtenäistetyt suosikkisävellykset" -luettelossa.

Vanhassa "Hakutiedot"/Suomalaiset luettelointisäännöt" s. 222 ohjataan käyttämään T-numeroita (Terry, Charles Sanford : John Christian Bach, 1967).

Grove Music Online -artikkelista löytyy säveltäjän teokset, jossa mainittu sekä W- että T-numerot (myös mahdolliset epäviralliset opusnumerot).

Finnan hakutuloksissa löytyi kaikkia teosmerkintöjä. W-numerot on ryhmitelty sävellystyyppien mukaan, ja ne alkavat vastaavasti eri isolla kirjaimella (B, C, G), esim. B30–35. On myös muotoja, joissa on lisätty koodin eteen kirjain W (WB30-35).

Suositaanko edelleen T-numeroita? Ja niin, että merkintä alkaa T-kirjaimella?

Arscassa on käytetty W-numeroa Wa-etuliitteellä: <https://uniarts.finna.fi/Search/Results?limit=0&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%22%2FMusicalScore%2F%22&filter%5B%5D=%7Eformat%3A%22%2FSound%2F%22&lookfor=Bach%2C+Johann+Christian&type=Author>

Warburtonin luettelo on uudempi (1999).

Mistä juontaa Arscassa käytetty etuliite Wa, onko sitä käytetty kansainvälisesti?

Grovessa: .. E. Warburton: *The Collected Works of Johann Christian Bach 1735–1782, xlviii/1: Thematic Catalogue* (New York, 1999) [W]

MLA ohjeistaa käyttämään W-numeroa W.-etuliitteellä. T-numeroa ohjeistetaan käyttämään vain ohjausmuodoissa.

<http://cmc.blog.musiclibraryassoc.org/thematic-index/bach-johann-christian-1735-1782/>

BACH, JOHANN CHRISTIAN, 1735-1782

Code: Warburton

Citation: Warburton, Ernest. *Thematic Catalogue. The Collected Works of Johann Christian Bach, 1735-1782, vol. 48, pt. 1.* New York: Garland, 1999.

Abbreviation: W. (n 80008104)

Access Point Use: Authorized or variant access points. Not used for op. 9 (Hummel), op. 15 (Welcker), op. 18 (Roullède de la Chevardiére), and op. 18 (Foster).

Notes:

Code: Terry

Citation: Terry, Charles Sanford. *John Christian Bach. 2d ed.* Oxford: Oxford University Press, 1967.

Abbreviation: T

Access Point Use: Variant access points only.

Deutsche Nationalbibliothek käyttää yhtenäistetyssä nimekkeessä W-numeroa W-etuliitteellä ilman pistettä välilyönnin kanssa: <http://d-nb.info/gnd/300336896>

Titel des Werkes:

Gloria, W E 4 (G-Dur)

British Library käyttää yhtenäistetyssä nimekkeessä W-numeroa W-etuliitteellä pisteen ja välilyönnin kanssa: <http://explore.bl.uk/BLVU1:LSCOP-ALL:BLL01016588019>

Uniform Title:

Concertos, flute, orchestra, W. C 79, D major

Suomalaisen YMN-käytännön mukainen tapa olisi varmaankin merkitä W-numero ilman pistettä tai tyhjämerkkejä. Käytettävä etuliite pitää sopia.

Warburtonin tapauksessa kannattaa ottaa huomioon vielä se, että teosluettelonumerointi ei ole juokseva. Ilman välimerkkejä ja pisteitä varsinainen tunnus sulautuu yhteen alaryhmää ilmaisevan aakkostuksen kanssa.

- Muusa päätyi suosittamaan teosluettelonumeroissa lyhennettä "W."
- Vastaavasti RDA-elementin *temaattisen teosluettelon numero* linjaus muutetaan seuraavasti:
NYT: Temaattisen teosluettelon numeron kirjaimet ja/tai numerot kirjoitetaan yhteen ilman lyhenteiden pisteitä.
JATKOSSA: Temaattisen teosluettelon numeron kirjaimet ja/tai numerot kirjoitetaan yhteen yleensä ilman lyhenteiden pisteitä.

3.2. Nimekkeiden erottaminen 505-kentässä

Maaliskuun kokouksessa keskusteltiin alustavasti, voitaisiinko musiikinkuvailussa siirtyä noudattamaan muiden aineistojen tapaa erottaa nimekkeet 505-kentässä kahdella yhdysmerkillä puolipisteen sijaan. Käytäntö ei ole ISBD:n mukainen vaan on peräisin AACR2-säännöistä.

- Muusa päätyi muuttamaan ohjetta nimekkeiden erottamisesta 505-kentässä edellä mainitulla tavalla.

4. Seuraava kokous

27.5.2021 klo 13–15 etäyhteydellä